

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	Krediet Parkeergarage en Fietsenstalling Centrumkwadraat		
Portefeuillehouder	Marc Teutelink agendaletter (F)		
Organisatieonderdeel	Cluster Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer	Aangeboden aan Raad	14 mei 2024
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2400015619

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Een krediet beschikbaar te stellen om de haalbaarheid van een nieuwe ondergrondse parkeergarage en fietsenstalling bij het station te onderzoeken voor:
 - a. het haalbaarheidsonderzoek naar de ondergrondse parkeergarage € 366.000;
 - b. het haalbaarheidsonderzoek naar een ondergrondse fietsenstalling in samenwerking met ProRail € 750.000,- ;
2. Dit krediet te dekken uit:
 - a) De toekomstige exploitatie van de nieuwe parkeergarage busstation;
 - b) De toekomstige exploitatie van de nieuwe stations fietsenstalling
En;
 - c) Bijgevoegde begrotingswijzing vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis**Naar een Levendig en Bereikbaar Centrumkwadraat**

Centrumkwadraat, het bruisende middelpunt van stedelijke vernieuwing in Enschede, ondergaat een enorme transformatie. In de afgelopen 10 jaar zijn er al zo'n 800 nieuwe woningen gerealiseerd, en de komende jaren staat een ambitieus plan klaar: nog eens 1750 woningen worden aan dit levendige gebied toegevoegd. Naast wonen is het stationsgebied ook een belangrijke werklocatie. Mobiliteit speelt een cruciale rol in deze groei.

De nieuwe fietsenstalling en parkeergarage maken niet alleen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen in Centrumkwadraat, maar dragen ook bij aan het toekomstbestendig maken van het station voor alle overige stedelijke ontwikkelingen in de stad en in de spoorzone Hengelo/Enschede. Mobiliteit staat centraal in deze transformatie. De ontwikkeling concentreert zich rondom het station, dat uitgroeit tot een vitaal knooppunt voor het openbaar vervoer. De bereikbaarheid van het gebied ten noorden van het station en aan de zuidzijde naar de binnenstad wordt geoptimaliseerd, waardoor een naadloze verbinding ontstaat tussen verschillende delen van de stad.

Een cruciaal aspect van deze transformatie is het verminderen van auto parkeren op straat. Om dit te bewerkstelligen worden automobilisten gestimuleerd om gebruik te maken van de gemeentelijke parkeergarages, waar parkeren niet alleen gemakkelijker, maar ook goedkoper is dan op straat. Deze parkeervoorzieningen zijn strategisch gelegen langs hoofdwegen, zodat automobilisten het gebied gemakkelijk kunnen bereiken zonder de binnenstad te doorkruisen. Met het toevoegen van een garage in deze hoek van het centrum eindigen alle radialen in een parkeergarage.

Doordat het toevoegen van nieuw woon- en werkprogramma en het weghalen van parkeren op straat wordt de stad steeds leefbaarder en duurzamer. Tegelijkertijd zal dit op termijn een tekort aan parkeerplaatsen opleveren, zo is ook gebleken uit de parkeerbalans voor dit gebied.

Ook het aandeel fietsparkeerplaatsen zal op termijn een tekort opleveren. Om die reden wordt ook gezocht naar een goede oplossing voor het fiets parkeren die zowel vanaf de noord- als de zuidkant van het station goed bereikbaar zal zijn. Hierdoor ontstaat er meer ruimte op straat, wat bijdraagt aan een kwalitatief hoogwaardige en duurzame inrichting van de openbare ruimte. Deze verbeteringen dragen eveneens bij aan een aanzienlijke verhoging van de leefbaarheid en vergroening van het gebied.

Deze plannen streven niet alleen naar het accommoderen van groei, maar hebben tevens als doel het creëren van een levendige, bereikbare en duurzame omgeving waar bewoners en bezoekers zich thuis voelen en waar de dynamiek van de stad tot haar recht komt.

Publieksvriendelijke samenvatting

Publieksvriendelijke samenvatting: Naar een Levendig en Bereikbaar Centrumkwadraat
Het station van Enschede is de belangrijkste toegang tot de stad. Om het station en het stationsgebied klaar te maken voor de toekomst is het noodzakelijk de stallingsvoorzieningen voor fietsers en auto's te vergroten. Het Rijk heeft al in 2020 de ambitie uitgesproken om met de gemeente Enschede en de Provincie Overijssel een nieuwe fietsenstalling voor het station te willen onderzoeken. We zijn nu zover om met elkaar de volgende stap te zetten en de haalbaarheid te gaan toetsen.

Een belangrijk onderdeel van de transformatie van het stationsgebied is het verminderen van autoverkeer op straat. In plaats daarvan worden automobilisten aangemoedigd om gebruik te maken van de gemeentelijke parkeergarages, waar parkeren goedkoper is dan op straat. Deze parkeergarages zijn gemakkelijk bereikbaar via hoofdwegen, zonder dat automobilisten het binnen-singel gebied hoeven te doorkruisen. In de mobiliteitsvisie is het huidige busstation als potentiële locatie voor een nieuwe ondergrondse parkeergarage aangewezen.

Deze plannen zijn niet alleen gericht op het accommoderen van groei, maar ook op het creëren van een levendige, bereikbare en duurzame omgeving waar bewoners en bezoekers zich thuis en welkom voelen en waarvoor parkeerplaatsen plaats hebben gemaakt.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Aan het einde van de haalbaarheidsonderzoeken zal er een advies liggen met betrekking tot de Parkeergarage en de Fietsenstalling. De plannen zullen worden uitgewerkt in een programma van eisen, inclusief schetsontwerpen en een businesscase. Op basis hiervan kan de raad een financiële afweging maken en een definitief besluit nemen over het benodigde krediet voor de volgende fase van ontwerp en aanbesteden.

Argumenten

- 1.1 Een haalbaarheidsonderzoek is vereist om in aanmerking te komen voor Rijkssubsidies
De te realiseren fietsenstalling dient uitgewerkt te worden en getoetst te worden door de gemeente, provincie, ProRail en Rijk. Zonder deze stap komt de bouw van een gewenste fietsenstalling niet in aanmerking voor Rijkssubsidies.
- 1.2 Voor de realisatie van de parkeergarage en het busstation is een subsidie 14,8 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de 'specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur' (SPUK). Een van de voorwaarden van deze SPUK is dat de realisatie en bestedingen aan deze maatregelen is afgerond in 2035. Om deze deadline te halen moet er gestart worden met de voorbereiding van deze maatregelen.
- 1.3 De gereserveerde MIRT gelden verlopen einde Q2 2024
Het Rijk heeft al in 2020 geld vrijgemaakt voor dit haalbaarheidsonderzoek (40% van de kosten met een max van €450.000). De middelen verlopen deze zomer als er geen overeenkomst met bijbehorende financiering getekend is.
- 1.4 Financiering bij realisatie is gedekt
De financiering van de fietsenstalling is in de strategische investeringsagenda gedekt als het haalbaarheidsonderzoek wordt omgezet in een realisatie. Maar als niet kan worden overgegaan tot realisatie moeten de kosten elders gedekt zijn, dit besluit gaat over dit terugval scenario.

- 1.5 In de mobiliteitsvisie is het busstation aangegeven als potentiële locatie voor een ondergrondse parkeergarage. Om alle ontwikkelingen in centrumkwadraat te kunnen faciliteren zijn en worden er veel straat parkeerplaatsen opgeheven. De komende jaren is dit nog op te vangen in bestaande garages, op termijn 2025-2030 is een nieuwe parkeergarage noodzakelijk zo blijkt uit de dynamische parkeerbalans die in april 2022 is uitgevoerd door Spark .
- 2.1 De kosten voor het onderzoek naar een nieuwe parkeergarage zijn bij realisatie van de parkeergarage onderdeel van de investeringskosten en worden geactiveerd. Daarmee komen deze kosten ten laste van de toekomstige exploitatie van de parkeergarage busstation.
- 2.2 De kosten voor het onderzoek naar een nieuwe fietsenstalling op het station worden gedekt uit de toekomstige exploitatie van de fietsenstalling en de investeringsagenda. Als onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek wordt ook bepaald waar (gemeente of derden) de exploitatie wordt ondergebracht.

Risico's

Mocht uit de haalbaarheidsstudie volgen dat de parkeergarage en/of fietsenstalling niet tot realisatie overgaan, dan zullen deze onderzoekskosten voor het niet haalbare deel conform besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gedekt worden uit het beschikbare budget van het product verkeersinfrastructuur en beleid in de betreffende jaarrekening.

De huidige economische omstandigheden zorgen voor aanzienlijke en snel opvolgende fluctuaties in bouwkosten wat van invloed kan zijn op de financiële haalbaarheid.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Het doel van het krediet is om de haalbaarheid van een nieuwe parkeergarage, fietsenstalling te onderzoeken. Vanuit het rijk is er €17,8 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de 'specifieke uitkering woningbouw voor de bovenplanse infrastructuur' voor deze parkeergarage, een busstation en de F35 tussen de Lambertus Buddestraat en de Tubantiasingel richting Hengelo. De F35 is inmiddels afgerond, waarbij er naar verwachting € 3 miljoen aan de F35 toegerekend kan worden. Voor de parkeergarage en busstation is er dan nog € 14,8 miljoen beschikbaar. Om deze subsidie te kunnen inzetten moet we met het haalbaarheidsonderzoek starten.

Met dit voorstel wordt een krediet van €1.116.000 gevraagd om de haalbaarheid van een nieuwe parkeergarage en fietsenstalling te onderzoeken. Dit betreft:

- € 366.000 voor de ondergrondse parkeergarage
- € 750.000 voor de fietsenstalling.

Het krediet voor de fietsenstalling betreft maximaal € 650.000 co-financiering voor het haalbaarheidsonderzoek dat ProRail gaat uitvoeren en € 100.000 voor de ambtelijk inzet voor begeleiding en participatie aan dit onderzoek.

De kosten voor het onderzoek van de parkeergarage en fietsenstalling zijn conform BBV bij realisatie onderdeel van de investeringskosten en worden geactiveerd en komen daarmee ten laste van de exploitatie van de busstation parkeergarage en fietsenstalling.

Afweging en alternatieven

-

Participatie

Binnen Centrumkwadraat bestaat er een klankbordgroep en daarnaast ook het binnenstad overleg. Afhankelijk per project is gewenst om ook een klankbordgroep te formeren met directe omgeving. We informeren de omgeving tijdig en duidelijk. Per project bepalen we de trede op de participatieladder. Bij nieuwe vastgoedprojecten zal deze veelal op de onderste trede blijven. Bij projecten in de openbare ruimte kijken we welke ruimte er is voor invloed van bewoners. Voor deze 2 projecten moeten we zelf eerst meer scherpheid krijgen op de omvang en effecten voordat we daarmee naar buiten kunnen treden.

Communicatie

Omdat communicatie een belangrijke rol speelt in het succes van Centrumkwadraat wordt deze op verschillende niveaus georganiseerd. Hiervoor is speciaal een communicatiestrategie ontwikkeld. Stakeholders vinden, binden, boeien een belangrijk speerpunt.

Vervolg

-

Bijlagen

Begrotingswijziging
Raadsbesluit

**Burgermeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,**

E.A. Smit

R.W. Bleker